Photoshop Photoshop

Friläggningar

©Anders Törnevad

Photoshop - Friläggningar

Att frilägga en bild tillhör de stora utmaningarna inom bildredigering och den största utmaningen av dem alla kanske är att frilägga hår och få ett godkänt resultat. Olika bilder innebär olika svårigheter och det finns inte ett enskilt och enkelt sätt att arbeta. Man måste ha en uppsättning olika möjligheter för att arbeta fram ett godkänt resultat.

Guiderna bygger på att du vet hur en del verktyg funkar i Photoshop. Och de bygger mer på principer på hur man kan göra, än att beskriva ett exakt arbetssätt för varje sorts bild och jag förutsätter att viss kunskap finns om en del verktyg finns och om hur man arbetar med dem, även om jag beskriver tillvägagångssätt. Ett sätt som är beskrivet för en bild kan alltså lika gärna funka för en annan bild.

Enklast att frilägga är om håret kontrasterar väl mot en enfärgad bakgrund. Mörkt hår mot en vit bakgrund eller ljust hår mot en svart bakgrund är ”enklast”. Utifrån detta ökar svårighetsgraden och operationerna du behöver utföra kommer att innebära mer jobb beroende på hur håret kontrasterar mot bakgrunden. Är det riktigt besvärligt flyger dessutom håret omkring på en bild.

Processen att frilägga objekt innehåller följande steg

1. Att analysera bilden för att se om det funkar att frilägga objektet och vilket verktyg som kan vara lämpligt.

2. För hår: Att antingen använda markeringsverktyg eller jobba med kontraster för att skapa en yta i bilden som är möjlig att frilägga med en markering. Till dessa finns en del hjälpverktyg i Photoshop. Syftet är att skapa ett friläggningsobjekt som är vitaste vitt och övrigt område som är svartaste svart.
   För andra objekt: Obejkt som har en färgad eller relativt enhetlig bakgrund kan man använda Blanda om/Blend-if eller Suddgummit/Eraser Tool.

3. Friläggningsmomentet.

4. Eventuellt efterarbete.

Att analysera bilden

Försök hitta bilder där håret är väl avgränsat mot en enfärgad och tydligt kontrasterande bakgrund. Om du inte hittar stora kontrastskillnader i bilden så är det näst bästa att använda bilder med viss kontrast och/eller bilder med färgskillnader mellan objekt och bakgrund.

Detta är något att tänka på när man tar egna bilder med tanke på att frilägga dem. Tar man egna bilder ska man också tänka på att det är ett ordentligt avstånd mellan objekt och bakgrund, annars flyter håret lättare in i bakgrunden. Det jag också lärt mig av dessa guider är att en del bilder ska man helt enkelt låta bli och försöka sig på. Mindre kontraster innebär mer jobb och väldigt dåliga kontraster innebär sämre slutresultat eller inget resultat alls.

Markeringsverktyg

1. Snabbmarkering/Quick Selection Tool (Verktygspanelen)

2. Förfina kant/Förfina mask/Refine mask/Refine Edge, som är ett hjälpmedel efter att ha skapat en markering

3. Magnetiskt lasso/Magnetic Lasso Tool (Verktygspanelen)

4. Ritstift/Pen Tool (Verktygspanelen)

Photoshop erbjuder några markeringsverktyg för att frilägga saker, men de duger inte till att fixa komplexa friläggningar av hår. Ritstiftet/Pen tool funkar inte alls att använda sig av vid hår eftersom hår ofta är för tunt i någon del för att kunna markera med detta verktyg.

I friläggningsmomentet kan man använda t ex de två översta verktygen ovan, men det finns ett annat sätt som jag kommer till i nästa del.

Kontrastskapande metoder och hjälpverktyg för att skapa dessa ytor och fungerande markeringar.

1. Kanaler/Channels (Lagerpanelen)

2. Beräkning/Calculations (Bild/Image)

3. Använd Bild/Apply Image (Bild/Image)

4. Nivåer/Levels (Justeringslager)

5. Kurvor/Curves (Justeringslager)

6. Selektiv färgändring/Selective Color (Justeringslager)

7. Skuggor/Högdagrar/Shadows/Highlights (Bild/Justeringar/Image/Adjustments)

8. Efterbelys/Skugga/Dodge/Burn Tool (Verktygspanelen)

9. Lagermask/Layer Mask (Lagerpanelen)

10. Blanda om/Blend-if (Lagerstilar)

11. Övertoningskarta/Gradient Map (Justeringslager)

12. Blandningslägen/Blend Modes (Lagerpanelen)

13. Camera RAW

14. Penslar satta i Täcka över/Overlay eller Mjukt ljus/Soft Light (Verktygspanelen)

15. Att dra in eller utvidga en markering och ludd (Förfina mask eller Förfina kant)

Efterarbete

1. Efterbelys/Skugga/Dodge/Burn Tool (Verktygspanelen)

2. Clone Tool/Klonverktyget (Verktygspanelen)

3. Nivåer och/eller Kurvor/Levels och/eller Curves (Justeringslager)

4. Penslar (Verktygspanelen)

En sak du kan utgå från är att du kommer inte få med exakt allt du räknar med att få med i en friläggning eller så kommer du få med, om än så lite, en del av bakgrunden. Det kan vara så lite som en luddig pixelkant, men den finns med. Dels kan du fundera över om du vill ha bilden precis som originalbilden fast med en annan bakgrund, dels om du vill skapa en trovärdig bild med hjälp av andra verktyg.

Man kan behöva lägga till eller dra ifrån delar av bilden, utifrån hur resultatet av friläggningen blev. Vad just du vill göra handlar om vad du vill med din bild. En del av verktygen visas i guiderna, andra inte.

Till sist: Tillvägagångssätten jag visar är inga exakta sätt, utan visar på möjligheter att kombinera olika verktyg som du har alla möjligheter att utveckla vidare.

En del av verktygen och metoderna kommer visas och förklaras mer under resans gång.

Blanda om/Blend-if

Blanda om finns bland lagerstilarna och en guide finns här.

Metoden funkar för enfärgade bakgrunder.

1. Kopiera bilden till ett nytt lager.

2. Skapa ett svart lager mellan de två bilderna.
3. Dubbelklicka på det översta lagret (den kopierade bilden) så du får upp lagerstilar.

   Man använder det genom att hålla ned alt-tangenten samtidigt som man drar med muspekaren i ena kanten av någon av de små blåmarkerade trianglarna, de kommer då att dela sig. Beroende på om man jobbar mot över eller underliggande lager drar man i de övre eller nedre trianglarna. Och beroende på om man jobbar med ljusa eller mörka färger drar man i de vänstra eller högra trianglarna.

Man kan också välja vilken kanal man vill jobba med: Röd grön eller blå.

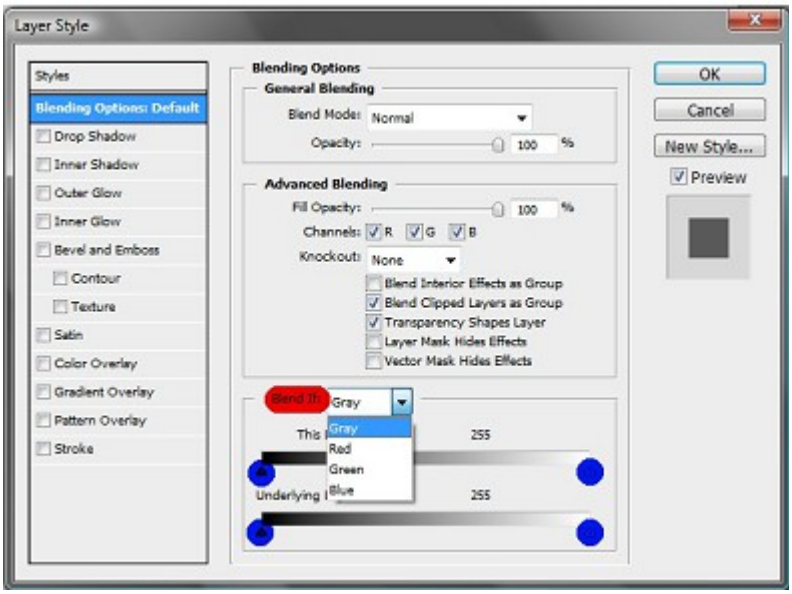

Blå kanal och nedanstående värde fungerade bäst till denna bilden. Ibland skiljer det inte mycket mellan de olika kanalerna, men det gör skillnad i slutresultatet, så det kan löna sig att testa sig fram.

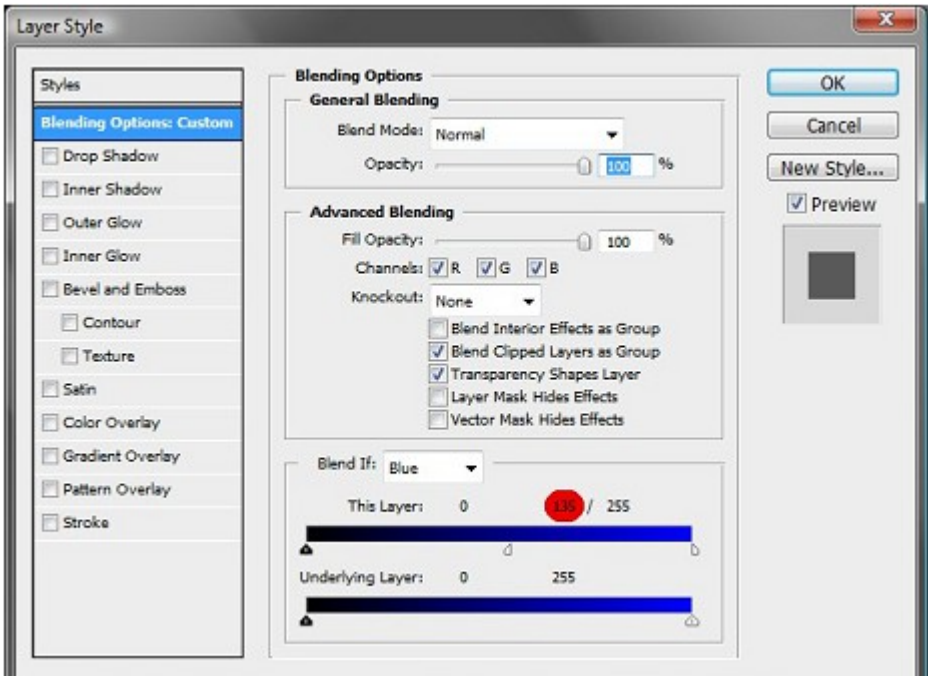

Allt vitt försvann. Tyvärr försvann en del av henne också. Det åtgärdas i nästa steg.

4. Välj Polygonlasso/Polygonal Lasso Tool eller Lasso/Lasso Tool och skapa en markering så nära kanterna av objektet som möjligt.

5. Ställ dig på originalbilden och tryck ctrl+J.

6. Lägg samman lagret med Blanda om/Blend-if och det nyss kopierade lagret och friläggningen är klar.

   Lite, lite vitt är kvar i hårkanterna, men resultatet är godkänt. Den vänstra bilden visar friläggningen efter steg 6. Den högra bilden visar när jag har mörkar ner ytterkanterna på håret med Skugga/Burn Tool.

Suddgummi/Eraser Tool - Guide 1

Här handlar det om att frilägga ett träd.

1. Kopiera lagret.

2. Skapa ett lager mellan de två och fyll det med en färg som avviker mot objektet. I detta fall valde jag rött.

3. Gå till Bakgrundssuddgummi/Background Eraser Tool i verktygspaletten och ställ in den på:

   Avbruten Tolerans/Discontigous Tolerance – cirka 25.

   Toleransen varierar med bilden och det objekt du ska frilägga. För färger som är mer lika varandra i området intill objektet krävs en lägre tolerans. Testa dig fram.

4. Ställ dig i ett område utanför objekter med hårkorset och klicka till.

5. Fortsätt att klicka dig runt objektet.

6. Fortsätt att rensa upp inne bland grenverket.

   Om delar innehåller ”bildrester” så kommer större delen av dem att försvinna i nästa steg.

7. Markera med Ctrl-klick och skapa sedan en lagermask.

8. Måla bort resten av himlen med en svart pensel.

9. Lägg på lagermasken på bilden och gör om steg 7, nu med hela området borta.

10. Ersätt himlen. Placera den under det frilagda objektet.

11. Finjustera med Förfina kant/Refine Mask i lagermasken du skapade i steg 9.

Guide 2

1. Kopiera bilden till ett nytt lager.
2. Skapa ett nytt tomt lager mellan de två bilderna.
3. Välj verktyget Bakgrundssuddgummi/Background Eraser Tool.

   Ställ in verktyget enligt nedanstående

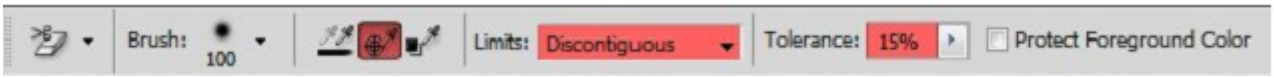

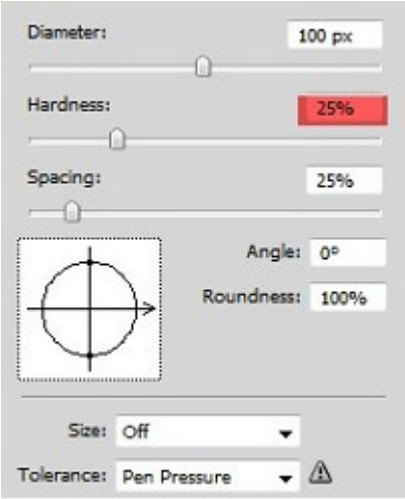

Justeringar kan behöva göras av penselstorlek och ”Tolerance” beroende på bildens förutsättningar.

4. Ställ dig på det kopierade lagret. Anpassa penselstorleken till bilden. Börja med att testa ett lågt värde på Tolerans/Tolerance.

5. Förstora upp arbetsytan.
   Gå från ytan du ska radera och in mot objektet. Testa på olika delar – är du inte nöjd med vad du ser ångrar du åtgärden och ökar Tolerans/Tolerance tills du hittar ett acceptabelt värde.

   Man kan behöva variera värdet över olika delar av bilden.

   Vid håret använde jag ett värde på 55 och på kroppen 21. Om man har för låga värden följer inte så mycket med som man vill ha med när man suddar. Om man har för höga värden påverkas delar av bilden (suddas bort). Om det blir en kant kvar runtomkring objektet är detta ingen katastrof, utan det rättas till i ett senare steg.

   När man väl har hittat bra värden är det enkelt att utföra metoden.

En del av ansiktet följde med upp till höger och det är svårt att helt undvika detta ibland. Detta rättas till i ett senare steg.

När du hittat rätt värden går du runtom objektet och slutför detta steg. Ibland kan man behöva upprepa ett penseldrag för att få bort lite mer av ytan som ska raderas. En del ”ludd”finns med runtom bilden

Bilden efter steg 5

6. Klicka på bilden samtidigt som Ctrl är nedtryckt. En markering dyker upp. Skapa en lagermask till denna och måla bort allt runtom objektet. En del av bakgrunden hänger kvar i lagermasken, bry dig inte om denna utan måla grovt men få bort molnytan som det är i detta fall.

7. Applicera lagermasken på bilden och markera bilden igen och skapa en ny lagermask som i föregående steg. Se till att du står i lagermasken och klicka på den samtidigt som du håller ner Alt-tangenten. Du får upp en bild av lagermasken. Om det vita i lagermasken är ofullständigt fyller du i detta med vitt eller använder Dodge & Burn. Om det är ”gråa” ytor kvar i det svarta målar du över dem med svart eller använder ”D & B”.

   På denna bilden behöver jag fylla i en del av ansiktet, en del av händerna/armarna med vitt. Det syns inte på bilden, men en del svart behöver målas på en del kvarstående grått upp till höger vid hans hand.

   När detta är klart klickar du på lagermasken och håller ner Alt-tangenten igen och bilden återgår till normalläge.

8. Klicka igen på lagermasken och håll ner Ctrl. Ställ dig på originalbilden och tryck ner Ctrl+J.

   En kopia skapas och objektet är frilagt.

   Slutjusteringar kan göras på olika sätt. Båda bygger på att använda en lagermask som tidigare.

   Placera objektet överst och ha bara den röda bakgrunden och bilden du ska arbeta med tända. Markera objektet och skapa en lagermask igen.

   Antingen kan man använda sig av Nivåer/Levels för att få bort det vita runtom objektet eller kan man använda maskpanelen, vilket jag föredrar i detta fall och justerar tills jag är nöjd med kanterna.

   Tänk på att så länge du jobbar i en lagermask kan du alltid återställa och måla tillbaka olika delar om du tycker du fått med för mycket på någon del men att bilden ser bra ut på en annan del. Slutligen använde jag Dodge & Burn för att mörka ner en del av hårkanterna.

   Se Maskpanelen och den färdiga bilden på nästa sida.

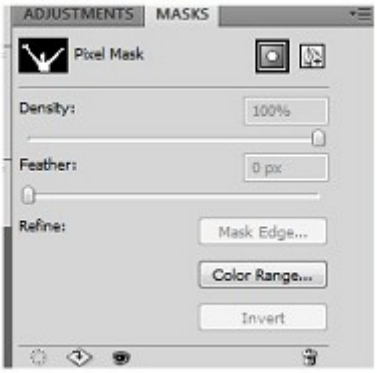
ADJUSTMENTS
MASKS
Pixel Mask
Density:
100%
Feather:
0 px
Refine:
Mask Edge...
Color Range...
Invert

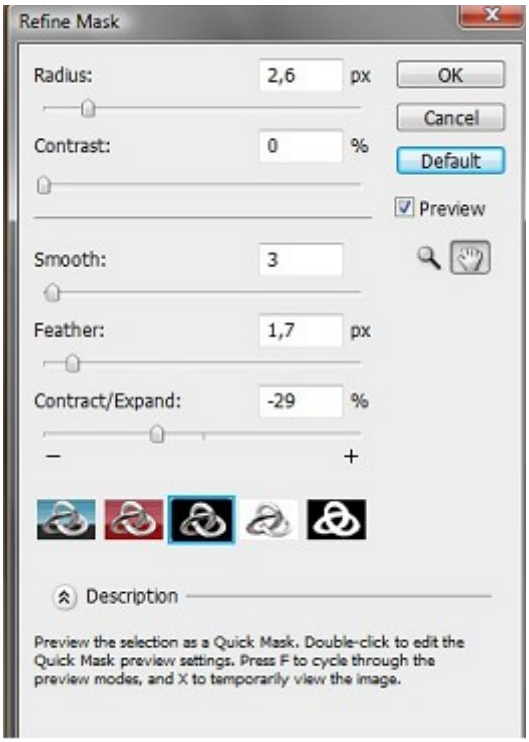
Refine Mask
Radius:
2,6
px
Contrast:
0
%
Smooth:
3
Feather:
1,7
px
Contract/Expand:
-29
%
OK
Cancel
Default
Preview
Description
Preview the selection as a Quick Mask. Double-click to edit the Quick Mask preview settings. Press F to cycle through the preview modes, and X to temporarily view the image.

Markeringsverktyg - Snabbmarkering/Quick Selection Tool

1. Kopiera bakgrundslagret och skapa ett lager mellan som du fyller med svart.

2. Stå på det översta lagret och markera med Snabbmarkering/Quick Selection Tool.

3. Skapa en lagermask.

4. Dubbelklicka på lagermasken och klicka sedan på Mask Edge.

   OBS! Värdena i dessa steg varierar med din bildstorlek.

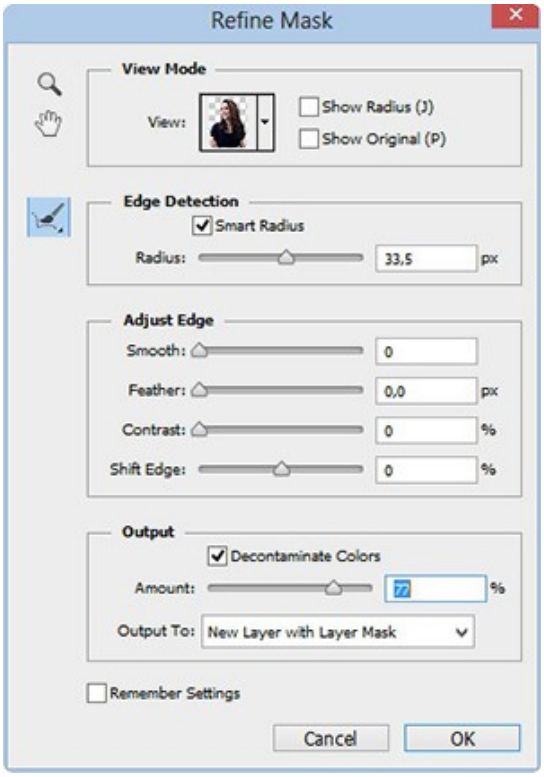

5. Bocka i Smart radie/Smart Radius och justera så du får så mycket hår som möjligt och så lite vitt som möjligt. Det är svårt att få det helt bra, men när du är nöjd, så måla med penseln runt håret och akta dig för att gå in på kroppen.

6. Bocka i Decontaminate Colors och justera värdet så du mörkar ner håret.
   Se till att du har Output To - New layer with Layer Mask.

7. Ställ dig på första lagret igen och klicka på Mask Edge.

   Justera övriga delen av objektet genom att använda delen Adjust Edge i dialogrutan.

6. Flytta detta lager ovanför det andra lagret.

7. Måla bort det vita runt håret (måla ej på kroppen).

8. Ställ dig på det andra lagret och måla bort eventuellt skarpa kanter som sticker ut (måla ej runt håret).

9. Dubbelklicka på lagret så du får upp lagerstilarna.

   Fyll i som på bilden nedan.
   Använd dig av en mörkbrun färg.

   Se den färdiga bilden till höger.

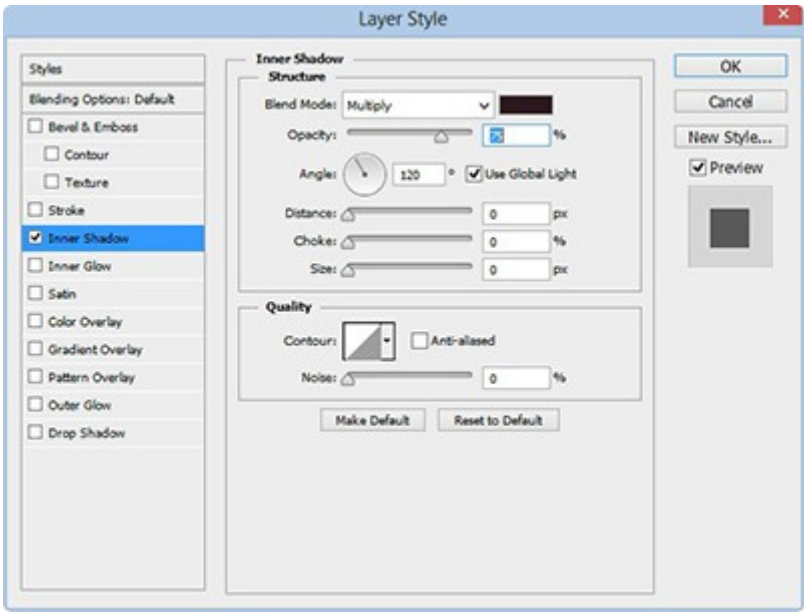

För mer om markeringsverktyg så finns denna guide att kolla in.

Kontrasterande verktyg

Beräkning/Calculations

Det går också att blanda en bilds kanaler och skapa Alphachannels/Alfakanaler på ett enskilt lager. Jag brukar använda Beräkning/Calculations initialt, då detta verktyg alltid erbjuder mer variation för att skapa kontraster genom sitt sätt att blanda kanalerna och blandningslägen. Det är ett komplext verktyg och kräver en kännedom om de olika blandningslägenas funktion för att veta vad som fungerar bra till olika bilder.

Utan den kunskapen krävs en del experimenterande för att hitta rätt inställning för just den bilden man arbetar med, men efter att ha prövat verktyget några gånger lär man sig vilka inställningar som i regel fungerar bättre än andra.

Dialogrutan för Beräkning/ Calculations

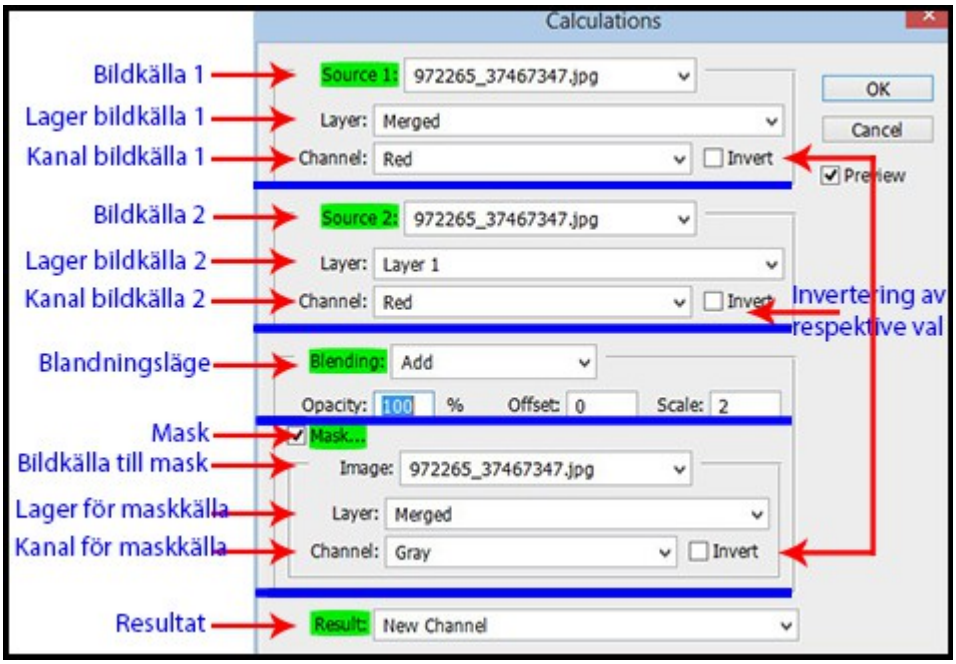

Dialogrutan är uppdelad i fem olika delar och olika inställningar i olika delar kommer ge olika resultat. Det går att använda olika bildkällor, men vanligast är att använda samma. Första och andra delen är ”likadana”, men man kan välja olika lager och olika kanaler på respektive lager. Resultat uppnås genom att använda olika kanaler kombinerat med något blandningsläge. Testa till exempel att använda röd kanal i bildkälla 1 och blå kanal i bildkälla 2 och blandningsläge Multiplicera/Multiply och bilden kommer bli mörkare.

Blandningslägena ger olika effekter på olika färger på bilden. Hudtoner finns till exempel oftast mest av i rödkanal, medan hår kan förekomma i olika kanaler beroende på hårfärg.

Masken kan vara användbar för att ”lyfta av” en del av effekten.

Längst ner finns hur man kan använda sig av resultatet man får fram, antingen som en alfa-kanal, nytt dokument eller som en markering. Välj antingen ny kanal eller nytt dokument, det nya dokumentet kan du då flytta över till din bild (se också bilden på nästa sida).

Är du obekant med blandningslägerna rekommenderar jag att testa dig fram och se vad de olika lägena ger för resultat och lära dig undan för undan.

Kanaler/Channels

I kanalerna får man fram olika kontraster från en bild beroende på vilken kanal man tittar på. Om en färg är ljusare i en kanal visar den mer av den färgen och är den mörkare visare den mindre av samma färg. Vanligast brukar vara att man bara tittar på vilken kanal som innehåller mest kontrast och oftast är det den blå kanalen som gör detta.

Längst ner i bilden och gulmarkerad är en ikon för att skapa markeringar med kanaler Skapa ny kanal/Load Channel as Selection.

För mer läsning om kanaler och förståelse för dem rekommenderas denna guide.

Använd bild/Apply image

Detta är ett verktyg som är liknande Beräkning/Calculations då det också arbetar genom att blanda kanaler med kanaler och bilder i blandningslägen. En avgörande skillnad mellan verktygen är att du kan applicera detta verktyg i en lagermask eller på en tidigare skapa alfakanal vilket ibland kan vara ett sätt att måla tillbaka i lagermasken och direkt se vad du får för friläggning.

Följande guider är variationer på kontrasterande metoder och ska ses som exempel på hur man kan göra. De olika objekten kan kanske friläggas med en enda metod, men jag vill visa olika möjligheter att lösa problemen som uppstår vid friläggningar.

Första guiden visar hur Beräkning/Calculations kan användas upprepade steg och utgör en grund för en del av de fortsatta guiderna där alla steg inte visas.

Guide 1

1. Gå till Bild/Beräkning/Image/Calculations och ställ in något som funkar för din bild.

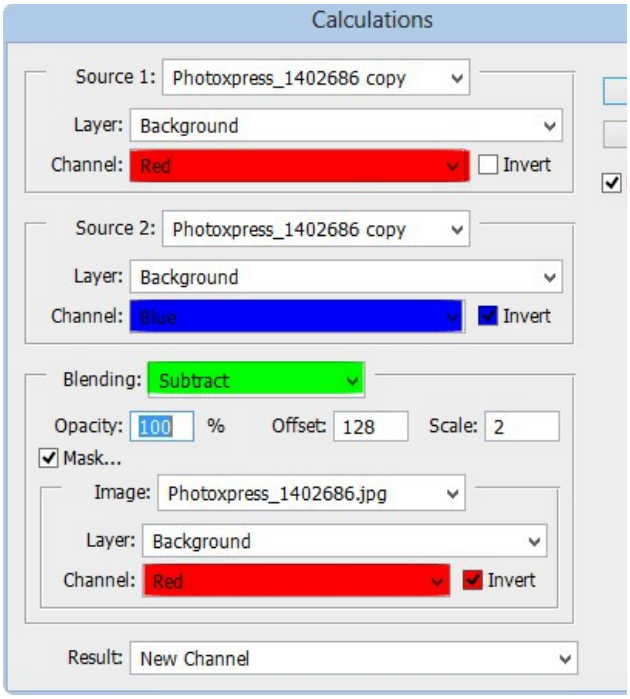

2. Upprepa steget och skapa en ny alfakanal.

3. Stå på alfa 1 och gå till Bild/Använd bild/Image/Apply Image och ställ in något som funkar för din bild.

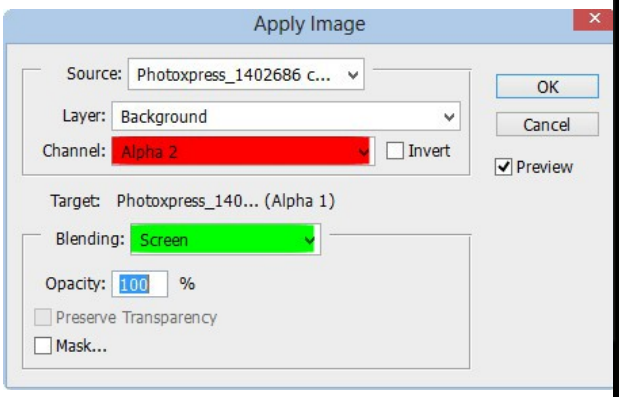

4. Upprepa steg 3 tills objektet är så ljust som möjligt.

   Steget är upprepat 7 gånger i detta fall.

   Se bild nästa på sida.

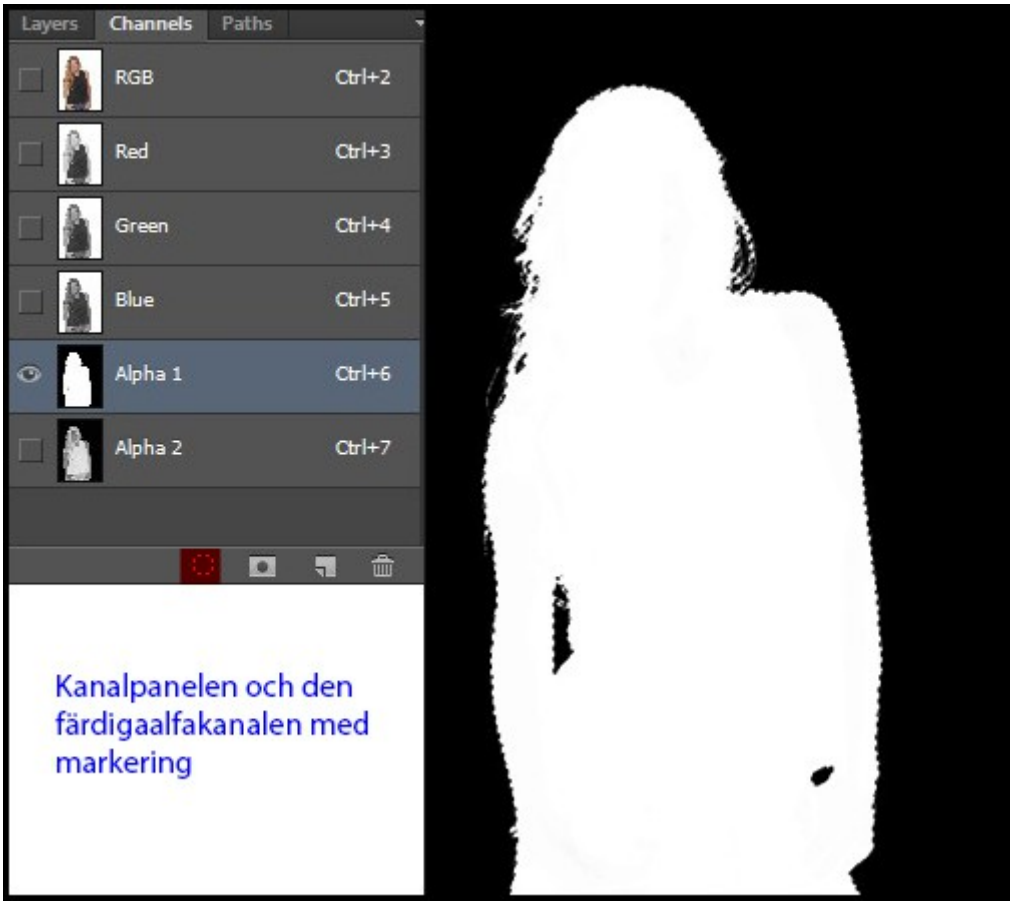

5. Skapa en markering genom att klicka på den röda markeringen.

6. Kopiera bakgrundslagret och lägg på en lagermask och objektet är frilagt.

7. På bilden är det en liten vit kant kvar. Det går att använda Förfina mask/Refine Mask för att justera denna, men jag tänkte visa en annan metod.

   Stå i lagermasken och Ctrl-klicka för att skapa en markering.
   Gå till Markering/Ändra/Dra ihop/Select/Modify/Contract och lägg på 1 i värde.
   Gå till Markering/Ändra/Ludd/Select/Modify/Feather och lägg på 0.5 – 1 i värde.

Invertera markering Shift + Ctrl + I och måla i kanten av markeringen för att få bort det vita.

Guide 2

1. Första steget är att skapa en kontrastrik svartvit bild via Beräkning/Calculations.

2. Förstora bilden, vilket gör det enklare att se de finare hårdetaljerna. Framförallt gäller det att få fram så bra kontrast som möjligt i ytterkanterna av områdena och håret. Detta kan vara en balansgång,men välj det du tycker ser bäst ut.

3. Öka kontrasten genom att använda dig av ett blandningsläge.

4. Gå till kanaler och välj den nya Alpha 1 och kopiera in den på ett nytt lager i lagerpaletten (Ctrl+A – Ctrl+C, återgå till lagerplatten och skapa ett nytt lager – Ctrl+V).

5. Gör en kopia av detta lager genom trycka Ctrl+J.

6. Testa olika blandningslägen. Jag valde Raster/Screen.

7. För att vara säker på att det svarta är svart,testade jag med pipetten samtidigt som swatches är uppe. Färgen skall då vara 0 – 0 – 0.

Se nästa sida för bild

8. Skapa ett nytt lager och förstora upp bilden till 3-400 %.

9. Måla med en liten vit pensel på det nya lagret, först längs konturerna och sedan resten av objektet.

10. Det går att måla på Rasterlagret, men att måla på ett enskilt lager gör att man kan kolla hur konturerna ser ut genom att stänga av det vita målningslagret och sudda bort om jag målar fel. Jag använde penselstorlek 13 satt till hårdhet 80 % längs konturerna.

Steg 8 – 13

11. Skapa ett nytt lager och förstora upp bilden till 3-400 %.

12. Måla med en liten vit pensel på det nya lagret, först längs konturerna och sedan resten av objektet.

13. Det går att måla på Rasterlagret, men att måla på ett enskilt lager gör att man kan kolla hur konturerna ser ut genom att stänga av det vita målningslagret och sudda bort om jag målar fel. Jag använde penselstorlek 13 satt till hårdhet 80 % längs konturerna.

14. Skapa ett tomt lager och fyll det med den färg du vill använda som bakgrundsfärg. Möjligheten att lägga in en egen bakgrund funkar också.

15. Gå till kanaler, klicka på Skapa kanal/Load Channels as Selection och återgå till lagerpaletten och släck ner alla lager utom den nya bakgrunden, bakgrunden och bakgrundskopian.

16. Tryck Ctrl + J och markeringen klipps ut på ett nytt lager som du flyttar ovanför den nya bakgrunden.

17. På bilden finns lite vitt kvar dels längs hennes armar, dels i håret. Det är ett vanligt förekommande fenomen/problem. Utgå från att någon del av bakgrunden alltid kommer att följa med – hur noggranna inställningar man än gör. Ibland är det lätt att fixa till efteråt, ibland svårare.

<u>Det finns några sätt att lösa detta:</u>

- Layer/Matting/Remove White Matte. Vilket tar bort en del av det vita.
- Att använda Skuggverktyget, vilket jag gjorde. Jag satt Skuggverktyget till Högdagrar och använde ca 20 % styrka och målade över de ytor som innehåller vitt tills de smälte ihop med bakgrunden.
- Att krympa bilden med någon pixel och lägga på någon pixels ludd. Fast här tar denna lösning bort för mycket av håret tycker jag.

Guide 3

1. Kopiera bilden till ett nytt lager.

2. Skapa ett färgat lager mellan de två bilderna:
   #FF0000.

3. En kontrastig bild är skapad i Beräkning/Calculations.

4. Måla med en pensel satt till blandningsläge Mjukt ljus/Soft Light och med opacitet 20% (värdena kan variera mellan olika bilder).

5. Nästa steg är att fylla ytorna innanför hårkanterna vilket görs på ett eget tomt lager eftersom man då kan släcka ner kontrastbilden och se var man målar.Tänd kontrastbilden och gå till kanaler.

   Klicka så du får en markering av de vita ytorna.

7. Återgå till lagerpaletten och ställ dig på den kopierade bilden och skapa en lagermask.
   Bilden är nu frilagd.

   En del blått är kvar i håret, men det går att göra ytterligare justeringar. T ex att ställa sig i lagermasken och använda sig av nivåer.
   Skugga/Burn Tool är en annan framkomlig väg i detta fall, vilken jag har valt.

Färgområde/Color Range

Färgområde/Color Range är ett verktyg som man kan använda vid friläggning av enfärgade och/eller nästan enfärgade bakgrunder. De viktigaste inställningarna handlar om Fuzziness, som man kan variera och därmed få kanterna på objektet mer eller mindre luddiga.
Pipetterna ihop med att rutan för Localized Color Clusters är också viktig då man kan lägga till eller dra ifrån färger från ytan.

Guide 4

1. Kopiera bilden till ett nytt lager.
   Justera eventuellt med med till exempel Nivåer/Levels eller metod du gillar/behärskar för att få bakgrunden så enhetlig/enfärgad som möjligt.

2. Gå till MarkeraFärgområde/Select/Color Range.

3. Välj Black Matte i rullisten Förval/Selection Preview (eventuellt kan du också bocka i Invertera/Invert)
   Bocka i rutan Hitta liknande färgområden/Localized Color Clusters.
   Justera Fuzziness, min hamnade på 76 i detta fall.
   Klicka på pipetten med plustecknet och klicka lite här och där på det blå i bilden.

4. Klicka på OK och invertera sedan markeringen Shift + Ctrl + I,

5. Klicka på Ctrl +J och friläggningen är gjord så långt, håret frilades bra. En del av bilden följde inte med (bl a hårband, någon del av kroppen, lite av glasögonen).

6. Detta löser man genom att återigen ställa sig på originallagret och markera med Magnetiskt lasso/Magnetic Lasso Tool runtom objekten men undviker håret och klickar på Ctrl + J när man är färdig med markeringen.

Slå sedan ihop de två lagren Färgområdelagret och Magnetisktlassolagret.

7. Skapa ett nytt lager undertill. Och fyll det med önskad färg.

Håret innehåller fortfarande en hel del blått. Runt fingrarna upptill löper även en blå kant.

8. Ställ dig på objektet och markera bilden genom att Ctrl-klicka och bilden markeras.

9. Gå till Markera/Ändra/dra ihop/Select/Modify/Contract och välj 1-2 px.

   Gå till Markera/Ändra/Ludd/Select/Modify/Feather och välj 1 px.

10. Lägg på en lagermask.
    Det försvinner för mycket av bilden runtom objektet. Måla tillbaka (med vit pensel) allt utom uppe vid fingrarna.

11. Skapa ett justeringslager med Nyans/Mättnad/Hue/Saturation.
    Välj först den blå färgen i rullisten och dra ner Mättnaden till noll. Det blå i håret kommer försvinna.

Välj sedan Cyan och dra ner till noll. Den blå tonen försvinner lite till. Tyvärr försvinner också färgen på hennes hårband. Måla tillbaka detta med en svart pensel i lagermasken på justeringslagret.

Guide 5 - Kanalblandare/Channel Mixer

1. Kopiera bilden till ett nytt lager.

2. Skapa ett justeringslager med Kanalblandare/Channel Mixer för att få så mycket kontrast som möjligt. Det är inte viktigt om objektet är svart eller vitt till en början, det går att invertera masken i ett senare skede.

3. Räkna med extrema värden i de olika kanalerna. Jag skapade ytterligare ett justeringslager med Nivåer/Levels och finjusterade.

Stegen fram till denna punkt är en trial-and-error process och kan behöva göras om, därför är det en fördel att använda sig av justeringslager och dubbelklicka på något av dem om ytterligare justeringar behöver göras.

Utför följande steg:
Markera allt/Select/All.
Gå till kanaler i lagerpaletten och skapa en ny kanal.
Redigera/Slå samman kopia/Edit/Copy Merged (Ctrl + Shift + C)
Redigera/Klistra in/Edit/Paste (Ctrl + V).
Markera/Avmarkera/Select/Deselect (Ctrl + D).

4. Måla med Skugga/Burn Tool satt i läge Skuggor/Shadows och 20 % styrka för att mörka ner bilden ytterligare.

5. Här gäller det att vara försiktig med de delar av håret som flyger omkring så det inte blir för svart i denna delen eftersom för mycket av den vita bakgrunden då kommer att följa med.

   Använd svart färg för att måla över de delar som inte täcktes med Skugga/Burn tool.

5. Invertera färgerna (Ctrl + I).

6. Skapa en markering i kanalen genom att klicka på den runda ringen till vänster.

7. Gå tillbaka till lagerpaletten och ställ dig på den kopierade bilden och skapa en lagermask.

8. Nu är friläggningen av bilden gjord.

9. Skapa ett nytt lager mellan de två bilderna och fylld det med den färg du vill ha.

   Se bild nästa sida

Lite av det vita finns kvar och det är svårt att få bort allt. Kolla också nästa guide för en annan metod med en bild som har en enfärgad bakgrund med ljust hår.

Ett sätt att justera en del av detta är att ställa dig i lagermasken och gå till Bild/Justeringar/Nivåer/Image/Adjustments/Levels och göra små justeringar som kan förbättra bilden.

Ytterligare ett sätt är att använda sig av Skugga/Burn Tool igen, men nu satt i läge Högdagrar/Highlight och låg styrka och mörka ner det vita.

Guide 6 - Blandmetod

1. Kopiera bilden till ett nytt lager och skapa ett färgat lager mellan de två.

2. Gå till kanaler och välj den som innehåller mest kontrast, vilken är den röda och kopiera in den i lagerstacken (Ctrl + A – Ctrl + C – åter till lagerpaletten – skapa nytt lager – Ctrl + V).

3. Skapa ett justeringslager med Nivåer/Levels och försök få till något liknande

4. Det är lite grått kvar intill håret och nästa steg är att skapa ett lager med neutralt grått mellan bilden och justeringslagret Nivåer/Levels och sedan gå över de mörka delarna av bilden med Skugga/Burn Tool satt i läge Skuggor/Shadows till 10 % och därefter gå över de ljusa delarna med Efterbelys/Dodge Tool satt i läge Högdagrar/Highlights också till 10 %.

   Just i skarvarna mellan ljust och mörkt måste man använda låg opacitet. Längre ut från skarvarna kan man öka styrkan.

   Ramen är med bara för att skapa en gräns mot det vita

5. Gå till till kanaler och skapa en markering av det vita området genom att klicka på Skapa Markering/Load Channel as Selectionoch återgå till lagerpanelen.

6. Flytta det färgade lagret överst och och flytta efter det kopian av bilden överst.

7. Skapa en lagermask och bilden är frilagd.

8. Gå över hårkanterna och kanterna på tygstycket försiktigt med Skugga/Burn Tool.

9. Gå till Lager/Projektion/Ta bort svart/Layer/Matting/Remove Black Matte för att ta bort det sista av svarta kanter.

Päls

Originalbilden med banan runt som jag skapat i steg 3.

1. Börja med att kopiera bilden till ett nytt lager.

2. Skapa ett lager med t ex grönt mellan de två lagren.

3. Skapa en bana runt lejonet. Det är inte nödvändigt att banan följer varje liten böj/hårtuss som manen har. Dock är det viktigt att följa de stora delarna. Övriga delar ska banan följa så nogsamt som möjligt.

4. När banan är klar, gå till Redigera/Skapa form/Edit/Define Custom Shape för att spara denna, kan vara bra att ha om det blir fel.

5. Högerklicka och välj Skapa markering/Make Selection och välj en (1) pixels ludd.

6. Klicka på lagermaskikonen och skapa en lagermask.

Bilden efter steg 6

7. Välj Smeta ut/Smudge Tool och penseln ”Chalk 60px”. Den fungerar till detta objektet, andra objekt kräver andra penslar.

8. Ställ in styrkan till runt 20% på verktyget (jag har min på 19). Även här är det olika styrka för olika slags päls.

9. Se till att stå i lagermasken.

10. På denna bilden finns delar av bakgrunden kvar på en del ställen, medan andra ställen innehåller bara håret. Ibland får man smeta ut inifrån lejonet och ibland får man smeta ut utifrån och in mot lejonet. Släck det gröna lagret ibland för att se hur arbete framskrider och hur du följer den ursprungliga bilden.

11. Det är viktigt att rikta om pensel och följa hur hårmanen löper. Testa även att göra penseln smalare där detta krävs.

Om färgskiftningarna blir för stora funkar det att använda Skugga/Efterbelys/Dodge/Burn Tool för att ljusa upp respektive mörka ner.

Utsnitt av lagermasken

Detta är ytterligare ett sätt att frilägga päls. Metoden skiljer sig lite grann från den ovan. Här gäller det att måla bort bakgrunden istället för att använda en bana. Vilken metod man ska välja tycker jag pälskvaliten ska avgöra. Denna metod lämpar sig bättre för mer spretig päls som på denna bilden.

Bilderna utgör riktlinjer för steg 3 och 4

1. Kopiera bilden till ett nytt lager och skapa en lagermask.

2. Skapa ett grönt lager mellan de två bilderna. Återgå sedan till lagermasken i lagret ovanför.

3. Måla bort med en stor mjuk pensel där pälsen är mer spretig (svansen) och en mindre och hårdare pensel närmare kroppen.

4. Se bilden ovan till vänster och måla bort allt utanför den gröna linjen du ser (bilden till höger).

5. Till nästa steg skapade jag en egen pensel. Den är gjord på en bildyta 40 x 40 px och består av fem svarta punkter gjorda med en 2 pixels pensel (ramen är med bara för att avgränsa ytan. Det viktiga här är att storleken på prickarna motsvarar ett pälsstrås storlek, det brukar landa någonstans mellan 1 – 4 px beroende på bildstorlek.

6. Gå till Smeta ut/Smudge Tool och välj denna pensel. Ställ in styrkan på ca 90%. Här gäller att testa sig fram utifrån hur originalbilden ser ut. Jag fick gå upp till 95%.

7. Nedanstående gäller för de delar där pälsen är mer spretig/yvig. Andra penslar krävs för andra delar av ekorren och återkommer längre ner.

8. Börja smeta ut pälsen som på bilden på nästa sida. Se till att göra stråna böjda eftersom det kommer att se mer naturtroget ut.

9. Variera styrkan på enstaka penseldrag, upp till 97-99%, men håll de flesta runt 95%. Titta på originalbilden genom att släcka ner det gröna lagret.

10. Variera också riktningen på penseln allteftersom du vandrar runt pälsen.

Här är exemplet på hur utsmetninigen av pälsstråna ser ut på svansen. Det går förhållandevis fort att smeta ut. Detta område har tagit mig ca fem minuter.

11. Där svansen slutar och övergår till kroppen funkar det att använda sig av en pensel med två pixlars storlek och smeta ut kortare strån – alltså att sänka styrkan något på utsmetningen. På slutbilden senare har jag gjort lite mer arbete framförallt på toppen av svansen

12. Där stråna är oskarpa funkar det utmärkt att använda Oskärpeverktyget/Blur Tool för att skapa oskärpan som gör att det smälter in i övriga bilden.

13. Detsamma gäller för bröstet, ansiktet och öronen. Försök att vara noga med att följa hur stråna löper på originalbilden.

14. Morrhåren kräver en del arbete med banor.

Arbetsordning
- Släck det gröna lagret.
- Skapa ett nytt tomt lager överst.
- Välj en pensel med en pixels storlek.
- Gå till Banor/Paths och dra upp banan och justera den efter efter ett morrhår.
- Högerklicka och välj Fyll bana/Stroke Path och välj sedan Pensel/Brush som alternativ och banan fylls.
- Högerklicka igen och välj Kasta bort bana/Delete Path
- Repetera med nästa morrhår tills alla är fyllda.
- Gå till Filter/Oskärpa/Gaussisk oskärpa/Filter/Blur/Gaussian Blur - ca 1 i värde.
- Vid behov: Sänk opaciteten på lagret något.
- Skapa en lagermask och måla bort topparna på stråna med en mjuk pensel. De får ett något spetsigare intryck.

Flytta över bilden till den bakgrund eller den bild du ska använda den i. Om den utsmetade pälsen skiljer sig för mycket i ljus (för mörka eller för ljusa strån) använder du Skugga/Burn Tool för att mörka ner dem och Efterbelys/Dodge Tool för att ljusa upp dem. Testa att påverka dem direkt i lagermasken. Det funkar också att måla på bilden.

Specialmetoder

Det här är en metod som jag testat på några bilder med hyfsat resultat utifrån bildens förutsättningar. Det är svårt att frilägga mörkt hår mot en mörk/svart bakgrund. Det finns inte tillräckligt tydliga kontraster för att på ett bra sätt måla med Efterbelys/Skugga/Dodge/Burn eller med vitt eller svart satta i något blandningsläge. Vissa ytor är helt enkelt för gråa. Denna guide är ett sätt att försöka komma runt problemet. Den funkar inte på bilder med för tunt hår/enskilda hårstrån som ”flyger”.

1. Skapa ett färgat lager (rött funkade bra för denna bilden).

2. Kopiera bilden två gånger och placera dem över det färgade lagret. Skapa en lagermask på det undre av dessa två lager och återgå till det översta lagret.

3. Applicera Filter/Stilisera/Hitta kanter/Filter/Stylize/Find Edges. Filtret kommer skapa en svart kant runt figuren som man i ett senare steg får ta bort.

4. Nytt filter, denna gången Filter/SkärpaOskarp mask/Filter/Sharpen/Unsharp Mask med Mängd/Amount och Radie/Radius satta till maxvärden och Tröskelvärde/Treshold på 1.

5. En del färgat brus uppträder på en del ställen utanför själva figuren. Skapa ett tomt lager ovanför och måla med vitt på de ställen detta fanns och slå sedan samman detta lager med lagret undertill.

Lagerstacken ser ut som på bilden så här långt i guiden

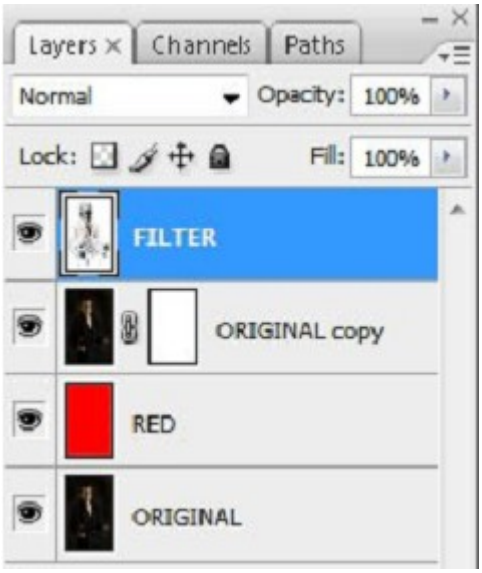

Bilden efter steg 5

6. Flytta lagret FILTER under det röda lagret och ställ dig i lagermasken på det översta lagret (original copy).

7. Gå till Bild/Använd bild/Image/Apply Image och laborera med inställningarna, men se till att nedanstående gulmarkerade fält består av FILTER-lagret.

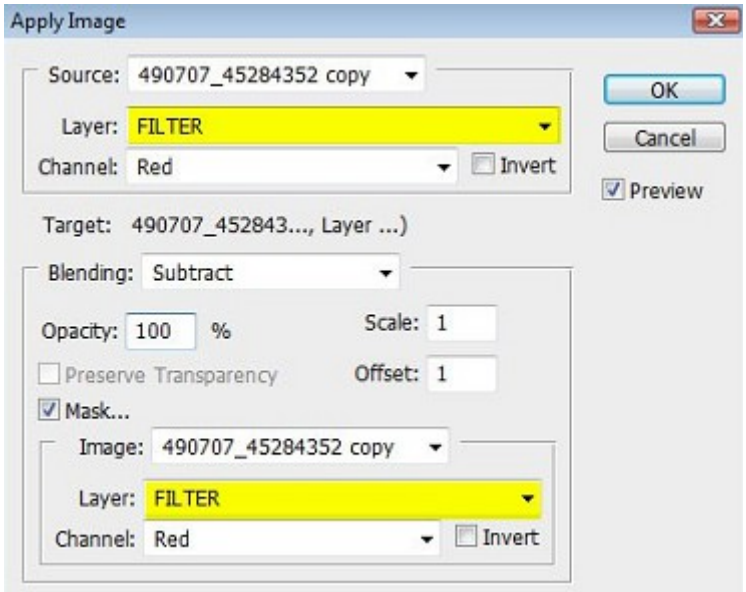

Bilden ska se ut så här efter att Använd bild/Apply Image är applicerad i lagermasken.

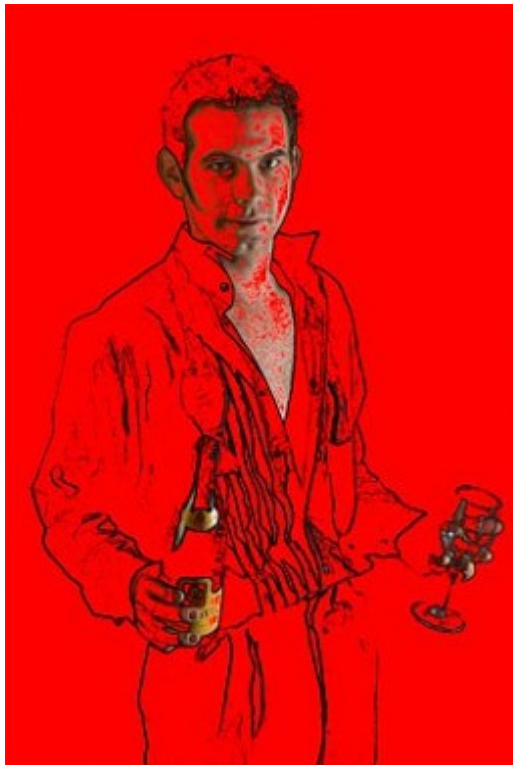

8. Förstora bilden till 3-400 % och börja måla tillbaka med vit pensel i lagermasken. Använd en pensel med hårda kanter.

9. Om du vill se om det finns brus kvar i bilden håller du ner Alttangenten samtidigt som du klickar i lagermasken. I detta fallet fanns en del brus kvar och jag fick måla bort det med en svart pensel runtom figuren. På bilden har jag redan bytt till den bakgrund jag vill ha.

10. Det sista att åtgärda på bilden är att ta bort den svarta kanten runt hudytorna på bilden, vilket görs med hjälp av en markering. Ställ dig i lagermasken och klicka samtidigt som du håller ner Ctrl.

    Invertera markeringen (Ctrl + Shift + I) och gå till
    Markera/Ändra/Utvidga/Select/Modify/Expand och välj två pixlar.

    Gå till Markera/Ändra/Ludd/Select/Modify/Feather 1 pixel.

11. Där huden ligger mot bakgrunden målar man bort den svarta kanten med en mjuk pensel . Friläggningen är färdig. Glaset han håller i ser skumt ut, men det är egentligen fel bakgrund till denna bilden om det ska funka riktigt bra.

En metod för svåra bilder. Svårigheten med denna bild är lockarna i ytterkanterna på bilden. Metoden är inte helt exakt eftersom man kan få använda sig av olika verktyg, men den är en grund för fortsatt experimenterande med andra bilder som är svåra.

1. Ändra färgrymd till Lab och skapa två kopior av lagret.

2. Invertera det översta och ändra blandningsläget till Färg/Color.

3. Slå ihop Färg/Color-lagret med det underliggande.

4. Invertera detta igen.

5. Kopiera lagret.

6. Ändra de två översta lagren till Luminicens/Luminosity.

   Testa olika kombinationer av blandningslägen för att få fram en bild med fungerande kontraster.

   Bilden efter steg 6 – Du har nu tre lager

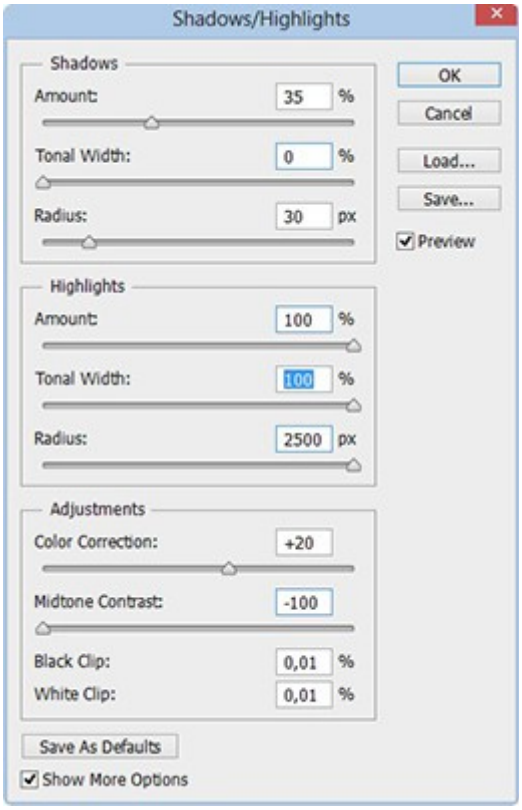

7. Stå på det översta lagret och gå till Bild /Justeringar/Skuggor/Högdagrar/ Image/Adjustments/Shadow/Highlights och ställ in som på bilden ovan till höger.

8. Skapa ett kompositlager överst (Shift + Ctrl + Alt + E).

9. Gå till Bild/Justeringar/Ändra färg/ Image/Adjustments/Replace Color och justera de färger din bild behöver åtgärda. På min bild justerade jag den gröna färgen uppe till vänster.

   Du kan skapa en markering omkring ett enskilt område och justera färgen enbart där och sedan upprepa proceduren om du har områden där färgerna skiftar.

   I detta steg kan du experimentera med olika justeringslager också för att få till samma färger på olika ytor, t ex kan du pröva med Selektiv färgändring/Selective Color eller Svartvitt/Black & White.

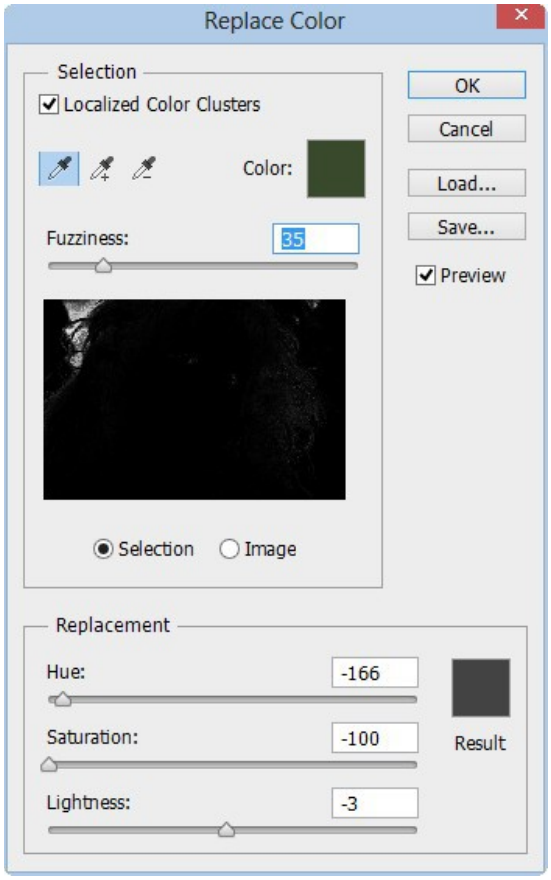

10. Gå till Kanalpanelen/Channels och välj den kanal som har bäst kontrast, i detta fall ”b”-kanalen.

    Markera allt (Ctrl + A)
    Kopiera (Ctrl + V)
    Gå tillbaka till lagerpaletten och klistra in bilden (Ctrl + C).

11. Skapa ett justeringslager Nivåer/Levels och ställ in efter din bild.

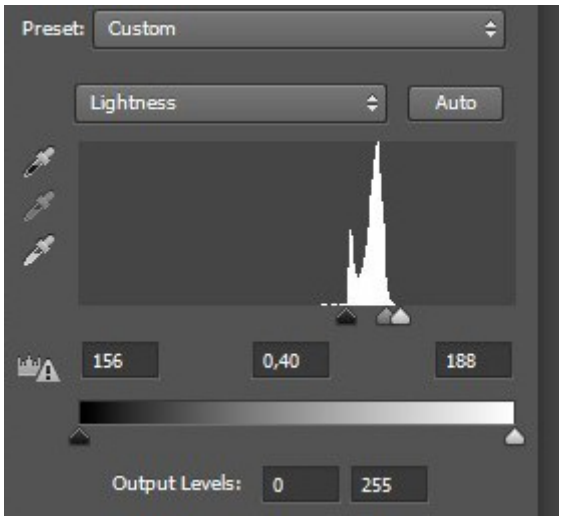

12. Skapa ett kompositlager.

13. Gå till Bild/Beräkning/Image/Calculations och laborera med inställningarna för att hitta en bild/blandning du tror kan fungera.

    Jag har ytan som ska friläggas svart på denna bilden, du kan lika gärna få en vit yta i detta steg.

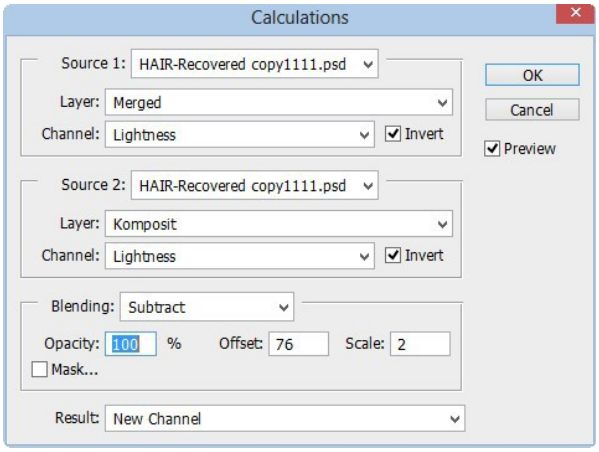

14. Gå till Kanalpanelen/Channels och upprepa steg 10 med Alfakanal 1/Alpha Channel 1.

15. I detta steg har jag markerat vänstra halvan av bilden med en rektangel och skapat ett justeringslager Nivåer/Levels, detta för att justera olika delar av bilden i omgångar.

    Upprepa steget för olika delar av bilden.

16. Skapa ett nytt tomt lager överst och måla vitt respektive svart på delarna av bilden.

17. Gå till Kanalpanelen/Channels och klicka på den ”prickade”cirkeln, nu ska du få en markering.

    Invertera markeringen (Shift + Ctrl + I).

    Om du har en vit yta som ska friläggas behöver du inte invertera markeringen.

18. Kopiera bakgrundslagret och skapa en lagermask på detta lager.
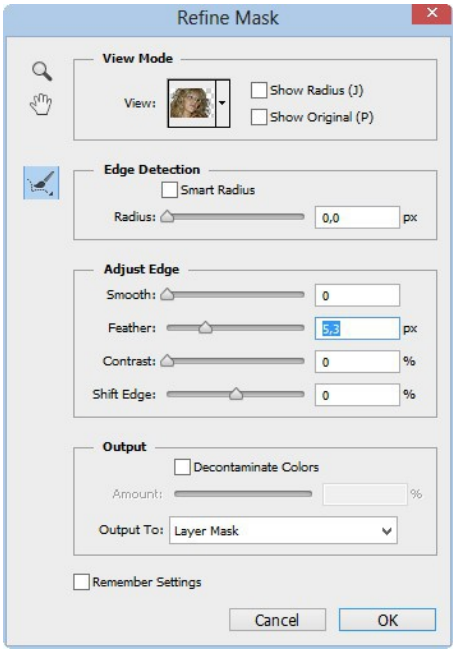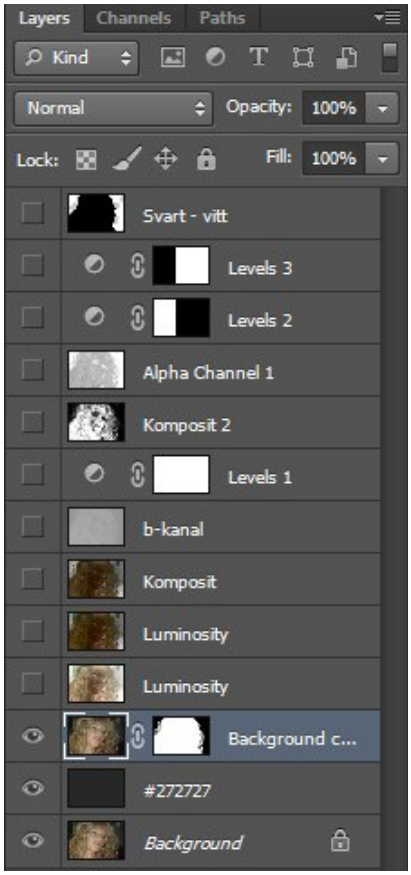
19. Använd Förfina kant/Refine Edge för att göra en sista finjustering.